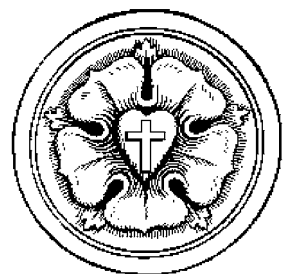

Kapernaum

A Somogy-Zalai Evangélikus Egyházmegye lapja

2015. év 2. szám

Pünkösd - Nyár

Gyereknap Nagykanizsán

Idén tavasszal a XXIV. Országos Hittanversenyt rendezték országszerte. A megyei fordulónak Nagykanizsa adott otthont és az immár hagyományosnak mondható egyházmegyei gyereknapjal összekötve sokan csatlakoztak a programokhoz. A hittanversenyre a házigazdákon kívül érkeztek Surdról, Keszthelyről, Porrogszentkirályról, Csurgóról, Mernyéről és Kaposvárról csapatok, a gyereknapra pedig számtalan más gyülekezetből is. A közös éneklés után Arató Lóránd, tabi lelkész tartott áhítatot két segítőjével, Molnár Kata I. éves teológushallgatóval és Nagy Nikolettával. Az interaktív áhítat után kezdetét vette a verseny. Korosztályonként több csapat mérte össze a tudását, kinek több, kinek kevesebb feladatot kellett megoldania. A több hetes készülésnek, gyakorlásnak aztán meglett az eredménye. A Kaposvárról érkezők három kategóriában értek el első helyezést, a Keszthelyről érkezett csapat pedig egy kategóriában nyert. A többi csapat sem szomorkodhatott, hiszen a nehéz feladatok ellenére ügyesen helytálltak a feladatok megoldásában.

lehetőség volt megcsodálni az ő keze munkáját.

A délután folyamán, az ebéd elfogyasztása és az eredményhirdetés után a vállalkozó kedvűek táncházon vehettek részt Horváth Balázs vezetésével. A talp alá valót a Végh Szabolcs vezette népzenei együttes szolgált. A nap egyik fénypontja a tűzoltó kocsik érkezése volt. Kicsinek és nagynak lehetőséges volt felmászni a létrára, megnézni, hogy milyen eszközöket használnak tűzoltásnál.

Köszönjük a szervezőknek, hogy lehetőséget biztosítottak, hogy ez a majd 120 fős gyerek és felnőtt sereg részt vegyen ezen a napon.

Várjuk a gyülekezeti beszámolókat, egyéni bizonyágtételeket, hozzászólásokat, verseket, rövid novellákat a szerkesztőség címére, lehetőleg elektronikus formában.

Következő számunk 2015. Tanévkezdésre jelenik meg!

Szabadságra megyek!

Jézus mondja: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek.” Mt 11,28

Szabadságra megyek!

Ha kimondjuk ezt a két szót, szárnyra kapnak gondolataink, mintha máris ott lennénk, ahol pihenhetünk, itt hagyjuk a mindennapi feladatokat, a korán kelést, a szorgalmas tanulást vagy a munkát és viszlát... Nyár elején, talán már az iskolai évvárók idején vágyunk arra a napra, arra a pillanatra amikor kimondhatjuk, végre: szabadságra megyek!

Túlterheltek vagyunk az iskolában, a családban, munkában, kapcsolatokban. Néha már testi tünetei is vannak a fáradtságnak: szívdobogás, pánikbetegség, evés-ivás körüli problémák, rabszolga-munka, vagy munkanélküliség, alvászavarok. Keresünk, és nem találunk megnyugtató kiutat ezekből, a bajainkból. Tervezzük a szabadságot, de lehet, hogy még fáradtabban jövünk haza.

Érdemes tehát odafigyelni arra, aki az igazi nyugalmat kínálja, aki valódi pihenésre hív, és tényleges felfrissülést ad a kitikkadtaknak. Jézus az, aki kifizette, a szabadságunkat, aki végigjárta előttünk a halálosan fárasztó utakat, egészen a keresztségig, hogy megszabadítson fölösleges bűnöktől, fogságban tartó ízektől, hangulatoktól, harcoktól, gonosz szokásoktól. Hamar belátható, hogy fáradtság csapdából a magunk erejéből csak rossz kiutakat, zsák utakat találunk. Mint az, aki az adósság csapdából, az öngyilkosságba menekül, vagy fegyvert fog vélt ellenségére. Nem húzhatjuk ki magunkat a mocsárból, a hajunknál fogva. Meg kell, meg lehet látnunk azt, kinél pihenés, nyugalom, békeség és biztonság van.

A húsvét hajnalának Jézusa hív, hogy új erőre támasszon minket is. A Szentlélek átjárhat bennünket is, mint Jeruzsálemben a pünkösdi vihar, a tanítványokat, és amely megtisztított, megvilágosított új életre keltett 3000

embert. Jézus Vigasztalónak nevezte és mi is megkérhetjük, hogy oldozzon föl, vegye el zaklatottságunkat, és tegye könnyebbé, hordozhatóvá keresztségeinket.

Az Úr pihentesse az óvodást és ajándékozza meg a nyár örömeivel. Iskolásokat, akik hozzá mennek, szavain gyógyulnak az újabb feladatok és kihívások előtt. A felnőtteket is várja Jézusnál a szolgálatok felszabadult öröme. Jöhet Jézusnál a vidámság ideje, a depressziós napok sokasága után.

Legyünk azért elővigyázatosak, és felelősek, ha szabadságot kapunk, hogy a felhőtlen szabadság alatt ne kövessünk el végzetes hibákat, felelőtlenségeket és ne váljunk szabadossakká. Urunk hív, most, hogy pihentesen, felkészítsen, és ha kell helyre, igazítson és elvéve fáradtságainkat, újra megbízzon, fölerősítse testileg-lelkileg legyöngült immunrendszerünket. Magához hív „utókezelésre”, kitartásra, nyugodt, de biztos, tanítvány-ságra.

Smidéliuszné Drobina Erzsébet

„AZ EGYHÁZ JÖVŐJE: SZERVEZET ÉS/VAGY KRISZTUS TESTE”

Gáncs Péter püspök előadásának összefoglalása, mely a Somogy – Zalai Lelkészi Munkaközösség körében 2015. május 11-én Porrogszentkirályon hangzott el.

Pál apostol az Efezusi levél 5. – fejezetében a házastársak intése kapcsán beszél az egyházzal, mint Krisztus testéről. E testben a fej Krisztus, s annak felépítését, egységét nagy titokként jellemzi. (Efezus 5, 21 – 23). Valóban misztérium számunkra a Krisztust követők közössége. Ez az esztendő a fény éveként is megjelölt év. S mint ahogyan a fény egyszerre energia, hullám és részecske, úgy az egyházban is ott van az isteni és az emberi vonás is. A földön küzdő egyháza Istennek még nem a megdicsőült Krisztus testet hordozza, hanem a megvetetöt, a kigúnyolható, a megalázható! Amikor elmondjuk: „hiszem az egy apostoli egyházat”, akkor ebben benne van, hogy ez az egyház egyszerre immanens (földi) és egyszerre transzcendens (mennyei) vonásokat is magában hordoz. Ha Krisztus testeként beszél az egyházzal az Apostol, akkor nem kérdés, hogy ennek a testnek csontvázra is szüksége van.

Így megállapíthatjuk, hogy a Krisztus testet és a szervezetet nem lehet szétválasztani egymástól. Akkor jó ez a „váz”, ha rugalmas is. Ugyanakkor, mint az emberi testen, úgy az egyházon is sokszor látszik a „kór”,

látszanak a megbetegedésnek, a leépülésnek jelei.

Manapság sokszor beszélünk az egyházi struktúrák megújításáról. Ugyanakkor, ha megfigyeljük az első keresztyének életét, akkor ott imádságról, igehirdetésről, Szentlélek segítségül hívásáról, kenyér megtöréséről és az egymásról való gondoskodásról, befogadásról volt szó!

Most próbáljuk meg „Krisztus testét, benne elsősorban egyházunkat úgymond elvinni egészségügyi, szűrő vizsgálatra!

– Jelenjünk meg a „fül-orr-gégészeten”. Egészségesek-e a beszélő szerveink? Milyen az egyház nyelve? Hogyan beszélünk? Egyik német teológus fogalmazott ilyen élesen: az egyház belepusztul a nyelvébe! Bár megvalósulna köztünk is a pünkösdi csoda: megértették az igehirdetést az igehallgatók, s meg tudták érteni egymást is! Nehogy úgy járjunk, mint sokszor a jogászok kapcsán, hogy érthető legyen a jogi csűr-csavar, ahhoz még egy olyan jogászt is meg kell fizetni, aki azt megmagyarázza...!

Milyen nyelven próbálunk meg beszélni? A hang sem közömbös. Hogyan szólal meg az Istent dicsérő ének az ajkunkon, ha megszólal egyáltalán? Sokszor mintha „hangszálguyulladásunk” lenne, amikor énekelhetnénk.

– Vizsgáltsuk meg a szemünket, a látásunkat. Mi az, amit látunk s másokkal próbálunk megláttatni? Mit akarunk megmutatni, mire akarjuk irányítani az emberek tekintetét? Magunkra, vagy arra, akinek követeiként szólhatunk?

– Mi a helyzet a hallásunkkal? Hogyan reagálunk eseményekre és egyáltalán mire? Van úgy, hogy olykor nem reagálunk, máskor túlreagálunk. Kétszer követhetünk el hibát: ha megszólalunk, vagy ha hallgatunk. Van úgy, hogy meg kell szólalni közügyek tekintetében is, még ha hálátlanok is lesznek a következmények.

– Mi a helyzet a szívünkkel? Megállapíthatjuk, hogy az istentisztelet az egyházi élet szíve. Nem rakódik-e rá sok minden, ami a fényét tompítja, erejét gyöngíti? A lelkeszi szolgálatunk vonatkozásában is felmerül a terhelés, a terhelhetőség kérdése, mint ahogyan a szívünk állapotát is terhelési vizsgálat révén lehetséges megítélni. Általában

a túlterheltségünkről beszélünk, de létezik alul terheltség is. Abba is bele lehet betegedni, amikor kedvetlenül, rutinszerűen cselekszünk, amikor úgymond nem találunk feladatot magunknak, s pótcselekvésekbe menekülünk. Hogyan éljük meg a terhelést? Ott van-e az öröm, a hálaadás szívünkben amikor az Úr nevében szólhatunk, cselekedhetünk?

– A légzésfunkciót, tüdönket is meg kell vizsgáltatnunk. Az imádság a lélek lélegzetvétele – mondjuk. Miként gyakoroljuk? Ennek elmaradása nyomán nem fuldoklik-e egyházunk? Van-e lelkésként a hivatalos, liturgiai szolgálaton kívül imaéletünk? Ha beszélő viszonyban vagyunk Urunkkal, az kihat az egész életünkre, azokra is, akik ránk bízottak az élet minden területén.

– A táplálkozás kérdése is felmerül. Mivel táplálkozunk lelki, spirituális vonalon? A Szentírásen kívül milyen olvasmányokkal gazdagítjuk ismereteinket, beszédstílusunkat, belső emberünket? Ma már nem az jelent gondot, hogy információhoz jussunk, inkább az, hogy védekezzünk az információ áradattal szemben.

– Milyen állapotban vannak végtagjaink? Az egyház keze a diakónia – mondjuk. S valóban ez a szolgálat a Krisztussal való élő közösségből következik. Odahajlás a betegekhez, idősekhez, fogyatékkal élőkhez, a kicsinyekhez, éhezőkhez, hajléktalanokhoz. Ugyanakkor néha kényszeredetten akarjuk létünket, hasznosságunkat szeretet otthonok létesítésével igazolni. A kezünk sokszor kifelé nyúlik, az államtól várjuk a fenntartáshoz szükséges anyagi támogatást. Kérdés, hogy kiket segítünk, kiket taszítunk el?

A lábunkra gondolva a misszió kérdése merül fel. Kikhez indulunk, kiket keresünk, látogatunk meg? S ha megyünk, mit viszünk magunkkal? Kórházba, otthonokba, családokba?

– A szervezet méregtelenítése a Krisztus test vonatkozásában is fontos. Az egyházba is rengeteg mérgező dolog kerül be. Vannak-e szűrők, amelyek segítik a prevenciót, a megelőzést a test elfertőzését elkerülendő? Mi van azzal a lelkésszel, akinek az élete zsákutca felé tart? Van-e, akinek gyónni szoktunk, hogy megszabaduljunk mindattól, ami terheli lelkiismeretünket?

– Az élet továbbadásának kérdését sem kerülhetjük meg. Hogyan adjuk tovább az evangéliumot, miközben azzal szembesülünk, hogy nagyon kevés gyülekezet születik.

A felmerült szűrővizsgálat nyomán keressük a terápiát, a gyógymódot. Megállapíthatjuk, hogy az egyház, mint „gyógyulást váró beteg test” (Dr. Fabiny Tamás) van jelen ebben a világban sokszor. Az egyház Krisztus misztikus teste, de sokszor hiányzik az egész – sége. (Így – szójátékkal – elválasztva nagyon kifejező az állapota.) Jelentkezik a követelőző, hatalomra törekvő magatartás kísértése.

Sokan úgy érzik ma, hogy egyfajta új reformációra, ébresztő sokkhatásra lenne szüksége az egyház népének.

Valljuk, hogy nélkülözhetetlen az evangélikus nevelés a családban, iskolákban, a szervezeti kultúra sem elodázható. Törekedni kellene az egészséges lelki táplálkozás, és a szolgálatra kész mozgás egyensúlyára.

Érdemes megszívlelni Klaus Douglass lelkész – teológus által javasolt terápiának irányait:

- Fölfelé: bensőséges kapcsolat Istennel;
- Befelé: lelki béke, életerő, életöröm;
- Kifelé: a külvilággal, az emberekkel nyitott, személyválogatás nélküli kapcsolat keresése;

Mindenekelőtt nézzünk fel Urunkra, Jézus Krisztusra, akié az egyház, s aki meg is tarja minden hűtlenségünk, bűnünk ellenére!

Deme Dávid

Itt állok, másként nem tehetek

Ezzel a címmel tartottak Missziói napot a somogy-zalai evangélikusok május 16-án Kaposváron.

Missziói nap volt, de valami más is volt a háttérben....

Nem tudom szavakban elmesélni, hogy mi volt az, ami más lehetett, de akik ott voltak, azok talán tudják, hogy miről is beszélek vagy miről is akarok beszámolni... A Somogy – Zalai Egyházmegye számomra eddig is megmutatta, hogy milyen jó csapat, és ez így volt ezen a napon is. Nem voltak olyan fiatalok vagyok idősek, akik ne mosolygósan vagy érdeklődően vagy rég nem látott barátként szólították volna meg a másikat. Nem túlzok, ha azt írom, hogy megható ezt látni, hogy a testvéri kapcsolat itt a „végeken” ténylegesen működik.

Elsőként Sikter János, porrogszentkirályi lelkész és fiatal kísérői zenéltek ifjúsági éneket, majd Smidéliusz Zoltán nyitóahítatát hallgathattuk, aminek alapigéje az Efezusi levél

egyik részlete volt. A most már felhőtlen nyugdíjas napjait töltő esperes többek között arról is szólt, hogy próbáljunk meg őszintén imádkozni a másik emberért, ne ellene, hanem érte. Azt is kérte, hogy legyenek a hívek olyan „hátszaga” a lelkészeknek, akik valóban ki tudnak állni és tudják az evangéliumot hirdetni.

Majd ezek után következett Dr. Lackner Pál: Hitvallások szerepe, jelentősége a kezdetektől napjainkig című előadása. A több mint 100 fős gyülekezet érdeklődően figyelte, hogy milyen hitvallások születtek a kezdeti időkben (Athanaziuszi, Níceai, Apostoli Hitvallás), melyek a kifejezetten evangélikus hitvallások, milyen modern hitvallások születtek (pl. Barmeni Nyilatkozat, Indonéz Hitvallás) és végül hogyan néz kis egy-egy személyes hitvallás (konfirmációi, Evangélikus Énekeskönyv énekei közül pl. 252).

Ezután következett az egyik legmeghatóbb része a napnak, még pedig az, hogy heten vállalkoztak arra, hogy őszintén beszéljenek hitükről, arról, hogy ők hogyan élik meg a mindennapjaikban. Ők heten egy nagyon különleges szívárványt rajzoltak le a hallgatóság elé. Mind a heten teljesen más emberek, teljesen más ritmusban élik az életüket egy dolog azonban mégis összekapcsolta őket: az Istenbe vetett feltétlen hitük. A hét ember pedig: Arató Eszter VI. éves teológushallgató; Dobri Eszter középiskolai tanuló; Dr. Teke Iona gyógyszerész; Dr. Koch Béla orvos; Dr.

Hári Tibor jogász; Szmodics Zoltán vállalkozó és Ábrahám Imréné Kovács Erzsébet pedagógus.

A bizonyágtételek után a gyülekezeti teremben a kaposvári LéleKvár együttes zenélt. A már jól ismert dalok mellett újabb szerzeményekkel mozgatták meg a népes gyülekezetet. Az utolsó énekük így hangzott: „Jöjj, ha éhes vagy...” – és bizony már sokan érezték a finomabbnál finomabb illatokat, ami a templom kertből szállt a korgó gyomrok felé. A már jó előre meghirdetett főző versenyre 5 csapat nevezett. 1 somogyzili csapat töltött káposztával nevezett, amit a szakmai zsűri az első helyezéssel díjazott, 1 keszthelyi csapat rakott húsos krumplival, öt második helyezéssel díjazták, a harmadik helyre pedig: egy kaposvári csapat által készített pincepörkölt, és

egy balatonboglári halászlé került. A közönségsvázás szerint pedig egy kaposvári szakács, vadhúsból készült pörköltje lett a legfinomabb.

A délután folytatásaként Papp Tibor kaposvári zene-tanár, Johann Sebastian Bach zenei tanúságtételét mutatta be. Tibor nagy részletességgel és hatalmas utánajárással vezette be a gyülekezetet J.S. Bach eddig ismeretlen munkájába. A zeneszerző minden egyes művéhez valószínűleg felülről kaphatott ihletést, másképp nem születhettek meg volna a szebbnél szebb hangzású szerzeményei.

Végül pedig Kőszeghyné Raczó Zsuzsanna, esperes nyolcadik szívárványszínként vallott hitéről és az alkalmas időre hívta fel a figyelmet.

Bár lehet, hogy kívülállóként ebből a beszámolóból nem érződik meg „a valami más”, de mi, akik tényleg

ott voltunk éreztük ez a nap egy teljesen új löketet adott a mindennapokhoz. Egy teljesen más érzést adott a szívünkbe. Hálásak vagyunk mindazoknak, akik valamilyen formában, de bizonyosságot tettek hitükről. Reménység szerint ez a nap folytatódni fog októberben Nagykanizsán, ahol szintén lehetőség lesz az újabb találkozásra, az újabb töltekezésre.

Passiójáték Tabon

Húsvét előtt gyülekezetünkben passiójáték szokott lenni. Az előző években teológusok látogattak hozzánk. Ebben az évben azonban a nemescsói fiatalok adták elő Jézus szenvedéstörténetét.

A műsor Jézus megkísértésével kezdődött, majd a halászkok megszólításán keresztül jutottunk el a szenvedéstörténetig. A bibliai idézetek, párbeszédok sokaságát énekekkel színesítették az előadók.

A történetben persze a legmegrázóbb Jézus keresztcipe-lése és keresztre feszítése volt. A fiatalok igaz átéléssel, nagy lelkesedéssel játszották végig. Szép emlékekkel gazdagodtunk.

Felügyelőnk filmre vette az előadást és a helyi kábel tv-n is meg lehetett nézni.

Nekem az tetszett a legjobban, hogy a Biblia olvasásakor éppen így képzeltem el az egész történetet.

Köszönet érte a nemescsói lelkészeknek és a gyülekezet fiataljainak!

Székelly Gézáné, Tab

Felügyelői jelentés

A 2015. április 25-én Gyenesdiáson megtartott egyházmegyei közgyűlésen elhangzott egyházmegyei felügyelői és esperesi jelentés szerkesztett, rövidített változatát közöljük az alábbiakban.

Ügyeljünk egymásra, a szeretetre és jó cselekedetekre való felbuzdulás végett Zsid 10:24

1. Fontosabb egyházmegyei események és elvégzett feladatok, a legfontosabbakat érintem:

(A mintegy 15 dátummal ellátott, kiemelt alkalmat hely hiányában nem közöljük)

2. Aktuális probléma: fegyelmi helyzet egyházmegyénkben

Elő kell hoznom a témát, mert az elmúlt években több, 2014. évben pedig kettő olyan fegyelmi helyzet alakult ki, melyek egyrészt sokkal súlyosabbak, mint ahogy azokat kezeltük, és nem szeretném, hogy még csak hasonló esetek megismétlődhessenek, az én hivatali időmben pláne nem, másrészt sok időmet elrabolták annak ellenére, hogy azok egyházmegyei szintű kezelése csaknem lehetetlen volt. Mert a jelenlegi információáramlási rendszerben, a tapasztalatok azt mutatják, hogy mire az ügy kipattan, és nekünk - és ezen most az egyházmegyei elnökséget értem - intézkedni kellene, az ügy már túl is lépett rajtunk.

Már csak azért is, mert a fegyelmi vétségek jelentős részét gyakorlatilag csak lelkészeknek van módjában elkövetni. Más kérdés, hogy saját egyházmegyénkben tapasztaltak szerint a nem lelkészi tisztségviselők által is elkövethető fegyelmi vétségek elkövetői is lelkészek voltak. Lelkészeken most nemcsak a megválasztott gyülekezeti lelkészt, hanem a jogkörében eljáró gyülekezeti munkatársat, helyettes lelkészt stb. is értem.

Azt is fontos hangsúlyozni, hogy fegyelmi helyzetről van szó, nem fegyelmi eljárásokról. Ugyanis a legtöbb ügy pásztori békéltetéssel, testvéri alapon rendeződött, azonban ez nem jelenti azt, hogy ne történt volna fegyelmi vétség.

Saját tapasztalataimról számolok most be. Az kétségtelen, hogy az általam tapasztalt és lelkészek által elkövetett fegyelmi vétségek többsége a törvény által felsorolt hatból kettő jogszabályilag tiltásba ütközött, nevezetesen a szolgálat, tisztség gyakorlásából folyó kötelezettségek szándékos vagy gondatlan-ságból eredő megszegése, valamint olyan magatartás, amely a Szentírás szerinti jó erkölcsbe ütközik, vagy a viselt egyházi tisztséghez méltatlan. De találkoztam egyházi javak kárt okozó, gondatlan kezelésével is. Igaz ez utóbbi elkövetője a lelkész mellett a gyülekezeti felügyelő is.

Magam, saját egyházmegyémekben kettő olyan esetről tudok, ahol a fegyelmi vétség gyanúja merült fel a Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinat Hitvallásában felsorolt hitvallási iratoktól eltérő tanok hirdetése és terjesztése lehetett volna, de

mindkettő kis jelentőségű ügy volt, és békés úton rendeződött mindkettő. Mindkét esetben az „elkövető” lelkész végzettséggel még nem rendelkező, de gyülekezeti lelkészi feladatokat ellátó fiatal lelkészjelölt gyülekezeti munkatárs volt, a velük kapcsolatos kifogások is ezen alapultak. Egyik testvérünk egy gyékényesi lelkészi munkaközösségi alkalomkor az úrvacsora osztáskor bemutatott liturgiai újítását az esperes tette helyre, másik testvérünk gyermeknek, karizmatikusnak jellemzett igehirdetéseit a presbitérium és a gyülekezet nagy többséggel elfogadta, úgyhogy ezek végül is nem váltak problémává. Ezek nem jellemző esetek.

Az igazán jellemző és problémás esetek nem ilyen jellegűek. Előrebocsátom, hogy noha a fegyelmi vétséget megvalósító esetek itt nálunk, a Somogy-Zalai egyházmegyében fordultak elő, hiszen ezekre volt és van rálátásom, azonban hallomásból ismerve, illetve azokról olvasva a máshol előfordult eseteket, kijelenthető, hogy ilyenek bárhol előfordulhatnak, előfordulnak.

Másrészt meg kell állapítani, hogy ritkán előforduló esetekről van szó, tehát évekre kell visszatekinteni ahhoz, hogy bármiféle következtetés levonására alkalmas esetszámról beszélhessünk, azonban mint már utaltam rá, a legdurvábbak épp a legutóbbi időszak termékei. Nevek említése nélkül az esetek, melyek néha külön-külön, néha egymáshoz kapcsolódóan fordultak elő:

– pénzügyi visszaélés, akár a gyülekezet sérelmére, akár külső személy sérelmére;

– köztörvényes bűncselekmény, pl. tényállásszerű okirathamisítás, vagy kisebb, nagyobb súlyú csalás, sikkasztás – akkor is, ha nem történt büntető feljelentés;

– olyan közéleti tevékenység vállalása, amely pártpolitikai jelleget ölt;

– szolgálat, pl. temetés elfelejtése;

– üzletelés a gondjára bízott gyülekezettel, építőipari vállalkozási tevékenység a gyülekezet megrendelése alapján és alvállalkozója a gyülekezeti pályázati beruházásokat végző vállalkozónak stb.;

– kölcsönkéri a felügyelőtől az egyházközség pénzét, amit a felügyelő a presbitérium tudta nélkül oda is ad, igaz magánszemélyként is hitelezője a lelkészeknek;

– magánéleti problémák.

Általánosságban elmondható, hogy a súlyosabb visszaélést jelentő esetekre mindig akkor derült fény, amikor a probléma szétfeszítette a gyülekezeti kereteket, és az ügy helyben kezel-

hetetlenné vált. Ez jelzi azt a legnagyobb problémát, hogy ott nem lehetett kezelni a helyzetet, ahol a megoldás helyben adott lehetett volna. Ha a gyülekezeti felügyelő, gondnok, pénztáros, a presbiterek nem tesznek eleget ellenőrzési kötelezettségüknek, akkor egyházmegyei szintén már csak akkor és úgy van lehetőség beavatkozásra, ha a fegyelmi helyzetet alulról jelzik, vagy enélkül is felszínre kerül. Akkorra azonban már sokszor nehéz a probléma kezelése és botrányos állapotok, helyzetek alakulhatnak ki. Volt ilyenben részem a közelmúltban, már utaltam rá.

Ha például egy egyházközségben nem áll rendelkezésre az egyházközségi tagokról nyilvántartás, választói névjegyzék, ha nem tudható, hogy kikből áll a presbitérium, illetve kik az egyházközség tagjai, vagy ha felügyelő a presbitériumtól és a gyülekezettől elszakadva önjáróként működik, és csupán a felügyelő és a lelkész személyes kapcsolatán múlik a presbitérium és a gyülekezet anyagi és mentális állapota, akkor ez veszélyes helyzeteket idézhet elő. Ha barátok vagyunk, minden rendben, ha ellenségekbe válunk, akkor erre rámeleg a gyülekezet és egyenes út vezet azokhoz a rejtett konfliktusokhoz, melyek fegyelmi vétség elkövetéséhez, és puskaporos helyzet kialakulásához vezet. Ezt is saját magam tapasztaltam.

Tudom, hogy a bajok gyökere másutt keresendő, ezért fontos, hogy az egyházközségi nem lelkészi tisztviselők (felügyelő, gondnok, pénztáros, presbiterek mindenképpen) tartsák egymással a kapcsolatot főleg gyülekezeti ügyekben és figyeljenek az intő jelekre. Az egymásra odafigyelésen, a nem tolakodó érdeklődésen keresztül vezet az út az egyházközségben, vagy más egyházi környezetben kifejtett tevékenység folyamatos és nem bántó, de hatékony ellenőrzéséhez.

Azt tapasztaltam, hogy fenti esetek megelőzhetőek, vagy legalábbis negatív hatásuk mérsékelhető lett volna, ha a hónapokkal korábban már egyértelműen jelentkező gyanút keltő körülményekre odafigyelnek. Nem beszélve azokról az esetekről, ahol a fegyelmi vétségben maguknak a nem lelkészi tisztviselőknek, presbitereknek is megvan a maguk felelőssége, csak hogy az egyházközségi „tisztikar” gyakorlati működése a paritástól függetlenül a lelkészt „hozza fegyelmi helyzetbe”.

Persze látni kell azt is, hogy a gyülekezeti felügyelő, gondnok a tevékenységét alapjában véve úgy mond „társadalmi munkában” végzi, és az egyházközségek presbitériumaiban meghatározó egyházas bizalmi közeg megnehezíti az ügyekre való tényleges rálátást, és végző soron az ellenőrzést. Ez létező probléma. A fegyelmi vétségek elkerülésének, és még időben való megelőzésének legnagyobb akadálya ez az ellenmondás: ellenőrizni kellene egymást, de egyházban vagyunk, a folyamatos ellenőrzés kioltja a bizalmat.

Fontos, hogy be kell tartani, tartatni azt a törvényi előírást, mely szerint lelkész politikai tevékenységet nem folytathat,

pártnak nyilván tagja sem lehet, de a törvénytől függetlenül azt is meg kell követelni, gyülekezeti lelkész pártpolitikai tevékenységgel nem járó egyéb közéleti-társadalmi tevékenységet is csak a presbitérium egyetértésével gyakorolhat. Ugyanis az egyik ügy lényeges mozgatórugója éppen a helyi közéletbe való teljes belegabalyodás volt, és nem hiszem, hogy ez nem ment pl. látogatás, öregekkel való foglalkozás rovására.

Ide tartozik még a facebook kérdése. Nekem erről a facebook örületről megvan a saját véleményem (saját gyerekeim miatt is), és nyilván nem korlátozható hatalmi szóval senki egy modern kommunikációs eszköz használatában. De maga az a közösségi és hálózati elv, amely működésének alapja, eleve óvatosságra kell, hogy intsen. Itt nemcsak a személyes és szolgálati adatok felelőtlen megosztásáról van szó, és nem is csak arról, hogy leányaim szíves közléseiből értesülök egyes egyházunkhoz tartozó személyek kitarulkozó vélemény-nyilvánításairól (melyet jobb lenne, ha megtartanának maguknak), hanem arról, pl. hogy a balatonboglári szeptember 26-i templomi rendezvényére facebookon szervezték futótűzszerűen a presbiteri ülés obstrukcióját, és az ezt követő politikai hullámverés felkorbácsolásában is nagy szerepe volt ennek. Ha nem törölték, gondolom még most is el lehet olvasni azt a facebookos szennyáradatot, amit egyházunkra zúdítottak, s aminek széleskörű terjesztését egyházi személy facebook használata tett lehetővé.

A másik a gazdasági összeférhetetlenség megkövetelése, mert az egyik 2014-es kirívó ügy alapja a lelkésznek a rábizott gyülekezettel való gazdasági összefonódása volt, ami megengedhetetlen és itt sem hiszem, hogy ez az üzleti tevékenység nem ment pl. látogatás, öregekkel való foglalkozás, vagy bármi más kötelezettség rovására.

Itt sincs szükség másra, mint azoknak az egyházi jogszabályoknak betartására, melyek meghatározzák a lelkész közéleti-politikai tevékenységének határait és meghatározzák a lelkészi szolgálat lényegét.

Azt sem lehet elhallgatni, hogy szinte minden jelentősebb esetben utólag kitapinthatóan a lelkésznél az volt cselekménye elkövetésekor az egyik motiváló tényező, hogy úgy gondolták bizonyos tekintetben védettséget élveznek (pl. valamelyik püspöknél, vagy nagy hagyományokkal bíró, tekintélyes evangélikus családhoz tartozás, vagy neves patrónusa van, vagy azt érezte, hogy úgy mond „sztárolták”, stb.). Az a belterjes világ, ami egyházunkat felsőbb szinteken jellemzi. Mindenki érti, mire gondolok.

Mint korábban említettem az esetek döntő részében nem indult fegyelmi eljárás. A kérdés azonban az: javára válik-e a lelkésznek, vagy magának az egyháznak, ha nem indítunk fegyelmi eljárást és megpróbáljuk már hivatkozott 2005. évi IX. törvény 1.§ (1) bekezdésének szellemében az ügyet pásztori békéltetés útján rendezni? Hiszen egy fegyelmi eljárás nem csak

arra jó, sőt elsősorban nem arra jó, hogy annak eredményeként másoknak például szolgáló büntetés kerül kiszabásra. Hanem az eljárás alkalmas arra, hogy a vétkest szembesítse tetteivel, mint egy tükröt tartva elé. Feltárhatók az eset összes körülményei, motivációi maguknak az érintettek számára is, okulásul szolgálva a jövőre nézve mások számára is. Ilyen értelemben tehát legalábbis megkérdőjelezhető a fegyelmi eljárás mellőzésével történt fegyelmi ügyintézés helyessége – általában mindenképp. Különösen igaz ez a helyi szinten nagy port felverő ügyek esetében, mert a pásztori békéltetés nyomán az egyházi közvélemény és végső soron az érintettek számára maradhat rejtve minden olyan körülmény, amit pedig ismerniük kellene. A felszínre került kisebb súlyú fegyelmi ügyek fegyelmi eljáráson kívüli békés úton történő megoldására ott kell törekedni, ahol a vétkes nem visszaeső, és ahol az őszinte bűnbánatot valódi bűnvallás előzi meg.

A fegyelmi helyzet javulásának kulcsa egyértelműen a fokozott helyi, egyházközségi szintű ellenőrzés – annak nehézségei ellenére is. Nemcsak a lelkésznek kell tartózkodnia adott esetben lelkészi hivatásával összeegyeztethetetlen magatartástól, de a gyülekezőknek, a nem lelkészi tisztségviselőknek is el kell utasítani minden, a lelkészi hivatással összeférhetetlen kapcsolódást. Amivel a fegyelmi vétségek körét ki lehetne egészíteni, az éppen az ilyen jellegű magatartások kizárására vonatkozhatna.

Meg kell tiltani minden gazdasági összeférhetlenséget jelentő magatartást, bár a jogszabály megalkotóinak, mondjuk nyilván meg sem fordult a fejében ilyesmit is szabályozni kellene, de az élet mindenre hoz példát. Egy biztos a mai egyházi jogi szabályozás a presbitériumnak és a felügyelőnek minden olyan jogkört megad, amivel elejét lehet venni a fegyelmi helyzetek kialakulásának, csak meg kellene ismerni minden nem lelkészi tisztségviselőnek, hogy számára az egyházi törvény milyen jogkört biztosít.

3. Egyházunk, és benne egyházmegyénk helyzete.

Az elmúlt évben több országos szintű közegyházi rendezvényen, konferencián vettem részt ahol egyházunk jövőjére vonatkozó stratégia volt a téma. „Élő kövek egyháza. Az evangélikus megújulás stratégiája” címmel jelent meg a Credo XIV. évfolyamának 2008. évi 3-4. számában egy tanulmánykötet, majd ennek egy kibővített változata a Credo 2009 évi különszámában. Ezt követően szintén a Credo a 2013/2. számában a „Láthatóan evangélikus. A Magyarországi Evangélikus Egyház stratégiai prioritásai 2012-2017” címmel tett közzé ugyanerről a témáról egy mélyreható elemzést. Azok az kérdések, melyek a fenti egyház-stratégiai tanulmánykötetekben és a Fábri-bizottság által végzett egyház szociológiai felmérés eredményének összegzésében megjelentek (egyház finanszírozás, egyházszervezet, szolidaritási alap, az egyháztagság és egyházvezetés viszonya) változatlanul nagy kérdései az egyházunknak.

Ennek ellenére, érdekes módon a stratégia megalkotói nem

voltak nyitottak a konzultációra. Ez a mostani 2013-ban útjára indított stratégiára is igaz, nem folyik róla széles körű, érdemi párbeszéd.

Az is komoly probléma, hogy az egyházi struktúrák kialakítása jóval a kijózanító felmérések előtt születtek. Kétségtelenül sokat köszönhetünk a Fábri György-féle felmérésnek az összes magát evangélikusnak vallókat érintően, de nincsen felmérésünk a gyülekezeti tagokkal kapcsolatban. A felmérés által adott képet árnyalni kellene, hiszen a stratégiát a gyülekezeti tagokra építjük.

A Láthatóan evangélikus stratégiával kapcsolatban az is nehézséget jelent, hogy nincs szó benne arról, ki az, aki a stratégiát megvalósítja.

Felmerül, hogyan oldható meg az átláthatóság. A lelkészek tudatában össze kell kapcsolni a lelki munka és az adminisztráció feladatának fontosságát. Ugyanakkor valahol meg kell találni a középutat adminisztráció és élet között. Ha az egyházvezetés az adminisztrációból akarja megérteni, mi zajlik a gyülekezetekben, tévúton jár. Azok kerülnek előnybe, akik túladminisztrálnak; azok pedig hátrányba, akik csak a valóban elvégzett munkát írják be. A digitális szolgálati napló és a legújabb költségvetési-zárszámadási metódus (mellyel egyházközségeink jelenleg is küszködnek) végig gondolatlan volta ide kapcsolódik.

Örök téma a laikus önkéntesek bevonása az egyházi szolgálatokba. Nem vitás, hogy a misszió ezen a téren is erősítésre vár. A struktúrát kellene ugyanakkor az élethez igazítani, hiszen az önkéntességhez egyrészt az kell, hogy a lelkész ne akarjon mindent csinálni, másrészt tudni kell, hogy kitől mi várható el, és mi nem.

Egy korábbi felügyelői jelentésemben már megfogalmaztam, hogy elsődleges feladatunk a Somogy-Zalában szórványban élő evangélikusság megtartása és kis gyülekezeteink fennmaradásának biztosítása. Szórvány-egyházmegye lévén a Magyarországi Evangélikus Egyházat előbb-utóbb utolérő problémák nálunk fognak először jelentkezni. A vidék, a falu lassú sorvadásával együtt járnak kis gyülekezeteink létszámának fokozatos elolvadása. Ez kis gyülekezetek megszűnését jelenti, vagy jobb esetben társulási kényszert más gyülekezetekkel. Önmagában persze nem feltétlenül baj az egyházmegyén belüli koncentráció, főleg intézményi szinten, azonban mindent el kell követni annak érdekében az egyház lelki és intézményi fundamentumainak megőrzése érdekében. Ehhez kellene megvizsgálni annak lehetőségét, hogy miképpen tudjuk egyházunk stratégiai programját közérthető formában közreadni annak érdekében, hogy gyülekezeteink tagjai azt megismerhessék és megérthessék. Mert ha a stratégia és jövő struktúrája nem a gyülekezetek felől építkezik, mint szervezeti, mint mentális és intellektuális szinten, akkor a szép elképzelésekből nem lesz semmi.

Kérem jelentésem elfogadását. Erős vár a mi Istenünk!

Dr. Hári Tibor egyházmegyei felügyelő

Esperes jelentés 2014

Amit pedig szóltok vagy tesztek, mind az Úr Jézus nevében tegyétek, hálát adva az Atya Istennek őáltala. Kol 3, 17

Ha az elmúlt esztendőben végzett esperesi szolgálatomra gondolok, úgy érzem magam, mint a mesebeli okos lány, aki jött is, meg nem is, hozott is, meg nem is.

Hiszen mindössze egy hónap jutott nekem a tavalyi évből, ráadásul szolgálatba állásom első napján kórházba kerültem, néhány nappal később pedig életet adhattam kislányomnak.

Egy hónap csupán, volt is, meg nem is.

Szerettem volna a lelkészjelentéseket és a beküldött népmozgalmi adatokat alapul véve összeállítani egy képet az egyházmegyéről, de több helyről adósak maradtak ezzel a lelkészcollégák.

Az is tény, hogy éppen az elmúlt esztendőben jelentősen megnőtt az adminisztrációs teher, mely a lelkészekre szakadt, hiszen havonta hittanórákat jelentünk le, szolidaritási alapot vallunk be, kilométereket számolunk, jelentünk elektronikusan és papír alapon. Több gyülekezetben nehézséget okozott a költségvetés új, elektronikus formában való elkészítése, melynek oka elsősorban a hozzáértő szakember hiánya.

Az elmúlt esztendőben két olyan gyülekezet is volt az egyházmegyénkben, ahol az egyházmegyei elnökség súlyos problémákkal szembesült. Ezekről én a jelentésemben nem szólok, hiszen akkor még nem szolgáltam esperesként. A tapasztalatokból okulva ebben az évben, ahogyan a lelkésztestvéreknek már jeleztem szeretnék eljutni minden gyülekezetbe hivatalvizsgálatra ill. vizitációra. Mindenhol szeretnék a gyülekezetek felügyelőivel találkozni és velük folyamatos kapcsolatban maradni. Ezúton kérem a felügyelő testvéreket, hogy legyenek ebben segítségemre és bármilyen gond, probléma adódik a gyülekezetükben, jelezzék felém. Felelőségünk van egyházmegyei, de gyülekezeti szinten is abban, hogy ne kelljen olyan visszaélésekkel szembesülnünk, melyekre tavaly példa volt. Kérem, hogy segítsük egymást ebben is.

Két évvel ezelőtt még várakozással tekintettünk a kötelező hit-és erkölcsstanoktatás bevezetése elé. Van, akinek jó tapasztalatai vannak, és van akinek csalódást okozott. Elsősorban azért, mert több lelkésztestvéremnek kellett a kötelező hit és erkölcstannal kapcsolatban a megnövekedett óraszám miatt átszervezni beosztását, megoldani azt, hogy a lehető legtöbb helyen jelen legye-

nek egyházunk képvisletében. A nagyobb gyülekezetekben, ahol több iskola működik, a lelkészek egyedül nem tudják ezt a feladatot felvállalni. Több helyen sikerült hitoktatót szolgálatba állítani, bízunk benne, hogy ebben az évben is újabb munkatársak lesznek majd segítségünkre.

Ami már az elmúlt évben biztossá vált, hogy több lelkésztestvérünk is nyugdíjba ment ill. megy, tavaly Smidéliusz Zoltán testvérünk, valamint ebben az évben is többen készülnek az aktív szolgálattól visszavonulni. Feladat lesz a megüresedő állások betöltése, új munkatársak szolgálatba állítása. Nem fogunk magára hagyni egyetlen gyülekezetet sem. Az egyházkerületi közgyűlésen Szemerei János püspök elmondta, hogy elegendő szolgálatba állítható szolgatárs van a kerületünkben.

Örömteli látni azt a tendenciát, hogy nagyobb gyülekezeteink lélekszámban és anyagilag is stabilak és erősödnek. Ugyanakkor szomorú az a tendencia, hogy kisebb gyülekezeteink, elsősorban a szórvány helyzetből és a falvak elöregedéséből adódóan egyre jobban központi segítségre szorulnak. A jövőben szükségessé válhat egyházközségek struktúrájának a változtatása is.

A jelentés vége pedig csak a hálaadás lehet elsősorban azért a kegyelemért, amely megtart bennünket, az egyházmegyénket, és megadja azt, hogy szolgálatunkat egyedül Órá tekintve végezzük.

Kőszeghyné Raczkó Zsuzsanna esperes

Kapernaum

A Somogy-Zalai Evangélikus Egyházmegye lapja

MEGJELENIK EGY ÉVBEN NÉGYSZER

Felelős kiadó: **Kőszeghyné Raczkó Zsuzsa** esperes

Felelős szerkesztő: **Koczor György**

Telefon: +36 20/824-3444

Email: **gyorgy.koczor@lutheran.hu**

A szerkesztőség címe: **8932 Zalaistvánd, Arany János tér 2.**

Készült az Asperján Nyomdában

Tördelés: RENZOL Dekor Reklámstúdió - Zalaszentgrót

Egyháztörténeti emléktúra

„Nagy a Te hűséged!”
(JerSír 3,22)

EGYHÁZTÖRTÉNETI EMLÉKTÚRA

2015. szeptember 27. Nemescsó

Jelentkezés: május 31-től a Nyugati (Dunántúli) Egyház-
kerület honlapján keresztül! Elérhetősége:
<http://nyugat.lutheran.hu>

PROGRAMELŐZETES:

Reggel 4-5 órától folyamatosan:
Nemescsó megközelítése
gyalog, lovaskocsin, kerékpárral
4 útvonalon Szombathely, Kőszeg,
Bük és Rohonc felől

- 9:00 Kiállításmegnyitó a Sztrókay-
házban
- 9:30 Istentisztelet a templom-
ban, magyar és német nyel-
ven, úrvacsorával
- 11:00 Istentisztelet a templom-
ban, magyar és német nyel-
ven, úrvacsorával
- 11:30-tól Ebéd a nagysátorban

Az egyháztörténeti kiállítás a Sztrókay-
házban az egész nap során meg-
tekinthető.

Az istentiszteletekkel párhuzamosan
gyerekprogramok zajlanak a gyüle-
kezeti házban.

A faluház udvarán könyvvásár és egy-
házi szervezetek standjai várják az
érdeklődőket.

- 13:30 Kulturális programok, kon-
certek a templomban és a
nagysátor színpadán
- 15:00 Úti áldás a nagysátorban

